

Cuprins

Capitolul I. Concedierea, eliberarea și destituirea angajaților.	
Repere introductive	1
<i>Secțiunea 1. Conceptul de concediere a salariaților</i>	<i>3</i>
§1. Încetarea contractului de muncă. Generalități	3
1.1. Încetarea de drept a contractului de muncă	4
1.2. Încetarea prin acordul părților	5
1.3. Încetarea contractului din inițiativa angajatorului	7
1.4. Încetarea contractului din inițiativa salariatului	8
§2. Concedierea angajaților. Abordare istorică	8
§3. Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii	16
3.1. Sediul materiei	16
3.2. Interdicții de concediere	17
3.3. Obiectivele de performanță individuală. Criterii de evaluare a activității	19
§4. Dreptul la muncă – drept fundamental	20
§5. Principiile flexisecurității	21
§6. Principiile concedierii	22
<i>Secțiunea a 2-a. Conceptul eliberării și destituirii din funcția publică a funcționarilor publici</i>	<i>23</i>
§1. Abordare istorică	23
§2. Legea nr. 188/1999	26
Capitolul al II-lea. Dreptul internațional și european al muncii în materia concedierii angajaților. Drept comparat	29
<i>Secțiunea 1. Dreptul internațional și european al muncii în materia concedierii salariaților</i>	<i>29</i>
§1. Reglementările Organizației Internaționale a Muncii în domeniul concedierii salariaților	30
§2. Normele Uniunii Europene în materia concedierii salariaților	37

§3. Norme ale Consiliului Europei în materia concedierii salariaților _____	44
<i>Secțiunea a 2-a. Dreptul internațional și european în materia eliberării și destituirii funcționarilor publici _____</i>	<i>46</i>
§1. Organizația Internațională a Muncii _____	46
§2. Uniunea Europeană _____	47
<i>Secțiunea a 3-a. Drept comparat _____</i>	<i>49</i>
§1. Cu privire la salariați _____	49
1.1. State membre ale Uniunii Europene _____	49
1.1.1. Austria _____	49
1.1.2. Belgia _____	52
1.1.3. Danemarca _____	54
1.1.4. Franța _____	56
1.1.5. Germania _____	61
1.1.6. Italia _____	65
1.1.7. Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord _____	68
1.1.8. Olanda _____	70
1.1.9. Spania _____	72
1.1.10. Ungaria _____	75
1.2. State care nu sunt membre ale Uniunii Europene _____	76
1.2.1. Israel _____	76
1.2.2. Republica Populară Chineză _____	77
1.2.3. Rusia _____	79
1.2.4. Statele Unite ale Americii _____	81
1.3. Concluzii _____	83
§2. Cu privire la funcționarii publici _____	85
2.1. State membre ale Uniunii Europene _____	85
2.1.1. Austria _____	85
2.1.2. Belgia _____	85
2.1.3. Danemarca _____	86
2.1.4. Franța _____	86
2.1.5. Germania _____	88

2.1.6. Italia	88
2.1.7. Marea Britanie și Irlanda de Nord	88
2.1.8. Olanda	89
2.1.9. Spania	89
2.1.10. Ungaria	90
2.2. State care nu sunt membre ale Uniunii Europene	90
2.2.1. Israel	90
2.2.2. Republica Populară Chineză	91
2.2.3. Rusia	91
2.2.4. Statele Unite ale Americii	91
2.3. Concluzii	92
Capitolul al III-lea. Concedierea salariaților	94
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Interdicții permanente și temporare</i>	<i>94</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului</i>	<i>95</i>
§1. Concedierea disciplinară	95
1.1. Noțiune și istoric	95
1.2. Constatarea abaterii/lor disciplinare	96
1.3. Norme procedurale	107
1.4. Radierea sancțiunilor disciplinare	116
1.5. Practică judiciară. Comentarii	118
1.5.1. Sancțiuni disciplinară pentru fapte care nu au legătură cu munca. Acțiuni sindicale sancționate ca abateri disciplinare	118
1.5.2. Cercetare disciplinară prealabilă. Refuzul salariatului de a da notă explicativă angajatorului. Inexistența unei noi abateri disciplinare. Sarcina probei în conflictele de muncă	120
1.5.3. Calificarea abaterilor disciplinare drept infracțiuni. Lipsa mențiunii în cuprinsul deciziei de concediere a prevederilor încălcate din statutul disciplinar, regulamentul intern sau contractul colectiv de muncă aplicabil	123
1.5.4. Verificarea legalității și temeiniciei deciziei de sancționare sub aspectul sancțiunii aplicate. Principiul	

disponibilității. Înlocuirea sancțiunii aplicate de către angajator _____	127
1.5.5. Concediere disciplinară. Netemeinicia cererii salariatului de încetare a raporturilor de muncă prin acordul părților, în lipsa consimțământului angajatorului _____	131
1.5.6. Preavizul în cazul concedierii disciplinare. Presumția existenței prejudiciului cauzat angajatorului în situația săvârșirii abaterii disciplinare _____	133
1.6. Concluzii _____	136
§2. Concedierea în cazul în care salariatul este arestat preventiv sau arestat la domiciliu pentru o perioadă mai mare de 30 de zile, în condițiile Codului de procedură penală _____	137
2.1. Noțiune și istoric _____	137
2.2. Constatarea intervenirii situației arestării preventive sau la domiciliu a salariatului pentru o perioadă mai mare de 30 de zile _____	139
2.3. Norme procedurale _____	139
2.4. Situația juridică a salariatului plasat sub măsura preventivă procesual penală a controlului judiciar ori a controlului judiciar pe cauțiune _____	143
2.5. Practică judiciară _____	145
2.5.1. Concediere ca urmare a arestării salariatului pentru o perioadă mai mare de 30 de zile, în condițiile Codului de procedură penală. Inserarea în cuprinsul deciziei de concediere a unui text de lege care nu are legătură cu situația de fapt reținută _____	145
2.6. Concluzii _____	148
§3. Concedierea în cazul inaptitudinii fizice și/sau psihice a salariatului _____	149
3.1. Noțiune și istoric _____	149
3.2. Constatarea inaptitudinii fizice și/sau psihice a salariatului _____	150
3.2.1 Inaptitudinea fizică și/sau psihică la încheierea contractului individual de muncă _____	150
3.2.2. Inaptitudinea fizică și/sau psihică pe parcursul executării contractului individual de muncă _____	151

3.3. Norme procedurale _____	152
3.4. Practică judiciară. Comentarii _____	155
3.4.1. Concediere pentru inaptitudine psihică. Inexistența unui drept de apreciere al angajatorului. Obligativitatea expertizării medicale. Aprecierea capacității de muncă în concreto, raportat la locul de muncă ocupat _____	155
3.4.2. Concediere pentru inaptitudine fizică. Act constatator. Obligativitatea expertizării medicale _____	158
3.4.3. Concediere pentru motive ce țin de persoana salariatului, în temeiul art. 61 alin. (1) lit. c) C. muncii. Obligația angajatorului de a se adresa, prealabil desfacerii contractului de muncă, Agenției teritoriale de ocupare a forței de muncă. Neîndeplinirea obligației de solicitare de sprijin în vederea redistribuirii salariatului. Consecințe __	161
3.4.4. Concediere pentru inaptitudine fizică. Lipsa locurilor vacante compatibile cu pregătirea profesională și cu capacitatea de muncă a salariatului _____	164
3.5. Concluzii _____	167
§4. Concedierea pentru necorespondere profesională _____	168
4.1. Noțiuni și istoric _____	168
4.2. Constatarea necorespunderii profesionale _____	170
4.2.1. Necoresponderea profesională la încheierea contractului individual de muncă _____	171
4.2.2. Necoresponderea profesională pe parcursul executării contractului individual de muncă _____	174
4.3. Norme procedurale _____	177
4.4. Practică judiciară. Comentarii _____	180
4.4.1. Fișă de evaluare profesională. Evaluare pur formală a angajatului _____	180
4.4.2. Concediere pentru necorespondere profesională. Dovada capacității și corespunderii în muncă. Lipsa unor dispoziții în regulamentul intern care să prevadă procedura evaluării prelabile. Verificarea cunoștințelor și aptitudinilor profesionale ale salariatului, atribut exclusiv al angajatorului _____	184
4.4.3. Concediere pentru necorespondere profesională. Sarcina probei. Fapte obiective sau repetate, de	

natură să evidențieze carențele profesionale. Activități prevăzute în fișa postului. Curs de pregătire pe bază de voluntariat _____	188
4.4.4. Concedierea pentru necorespondere profesională și concedierea disciplinară. Distincție _____	191
4.5. Concluzii _____	194
<i>Secțiunea a 3-a. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului</i> _____	196
§1. Noțiuni _____	196
§2. Concedierea individuală. Norme procedurale _____	198
2.1. Condiții _____	199
2.2. Distincția juridică între legalitatea și oportunitatea măsurii concedierii pentru motive ce nu țin de persoana salariatului _____	203
§3. Concedierea colectivă. Norme procedurale _____	208
3.1. Condiții _____	211
3.2. Sfera de aplicare _____	212
3.3. Norme procedurale _____	213
3.4. Ordinea de prioritate _____	219
3.5. Plăți compensatorii _____	221
§4. Reglementări specifice în caz de insolvență a angajatorului _____	225
§5. Practică judiciară. Comentarii _____	229
5.1. Concedierea individuală _____	229
5.1.1. Desființare post. Contract colectiv de muncă la nivel de unitate. Inaplicabilitatea criteriilor de stabilire a ordinii de prioritate pentru concedierea colectivă. Prerogativa exclusivă a angajatorului _____	229
5.1.2. Concediere pentru reorganizarea activității. Cauză reală și serioasă. Desființare formală a postului. Atribuții identice prevăzute pentru un post cu denumire diferită. Nelegalitatea concedierii. Cuantumul despăgubirii _____	232
5.1.3. Concediere pentru motive neimputabile salariatului. Cauză reală și serioasă. Desființarea postului ca urmare a reorganizării activității. Rentabilizare prin reducerea cheltuielilor de personal _____	237

5.1.4. Concediere pentru motive neimputabile salariatului. Desființarea postului. Cauză reală și serioasă. Cetățean român angajat al unei ambasade străine. Imunitate de jurisdicție. Cooperare judiciară în materie civilă _____	239
5.2. Concedierea colectivă _____	248
5.2.1. Obligativitatea efectuării de către angajator a notificărilor reglementate de art. 69 și art. 71 ¹ C. muncii. Nulitatea deciziei de concediere emise fără efectuarea prealabilă a acestor notificări. Menționarea în notificare a datei de la care sau a perioadei în care vor avea loc concedierile _____	248
5.2.2. Noțiunea de „durată a preavizului”. Obligativitatea inserării în decizia de concediere, în cazul concedierii colective, a criteriului concret aplicabil salariatului concediat _____	253
5.2.3. Decizie de concediere individuală nelegală. Reintegrarea salariatului cu efect retroactiv. Consecința includerii în procedura concedierii colective. Despăgubiri acordate conform art. 78 C. muncii și drepturi bănești aferente concedierii colective. Daune morale _____	257
5.2.4. Concedieri individuale succesive totalizând mai mult de 10% din angajați. Nerespectarea obligațiilor de a comunica intenția de concediere colectivă sindicatului sau reprezentanților salariaților și de a se consulta cu aceștia. Nulitatea concedierilor _____	262
§6. Concluzii _____	267
<i>Secțiunea a 4-a. Aspecte generale privind procedura concedierii salariaților _____</i>	<i>270</i>
§1. Termenul de emitere a deciziei de concediere _____	270
§2. Elementele obligatorii ale deciziei de concediere _____	271
§3. Comunicarea deciziei de concediere _____	276
§4. Revocarea deciziei de concediere _____	277
§5. Anularea deciziei de concediere _____	280
§6. Reintegrarea, la cerere, în muncă _____	282
6.1. Situația în care nu se solicită și reintegrarea în muncă _____	286
6.2. Situația în care se solicită și reintegrarea în muncă _____	287

§7. Soluționarea conflictelor	290
<i>Secțiunea a 5-a. Efectele concedierii</i>	295
<i>Secțiunea a 6-a. Continuitatea contractelor individuale de muncă în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acestora</i>	296

Capitolul al IV-lea. Eliberarea și destituirea funcționarilor publici

<i>Secțiunea 1. Noțiuni</i>	299
<i>Secțiunea a 2-a. Cazuri de eliberare din funcția publică</i>	302
§1. Încetarea activității autorității sau a instituției publice ori mutarea acestora într-o altă localitate, atunci când funcționarul public nu este de acord să o urmeze	305
§2. Reducerea personalului, ca urmare a reorganizării activității autorității sau instituției publice, prin reducerea postului ocupat de funcționarul public	306
§3. Reintegrarea în funcția publică ocupată de către funcționarul public a unui funcționar public eliberat sau destituit nelegal ori pentru motive neîntemeiate, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus reintegrarea	307
§4. Incompetența profesională a funcționarului public	307
§5. Neîndeplinirea condițiilor specifice ocupării unei funcții publice	314
§6. Inaptitudinea fizică și/sau psihică a funcționarului public	315
<i>Secțiunea a 3-a. Cazuri de destituire din funcția publică</i>	315
§1. Săvârșirea repetată a unor abateri disciplinare sau a unei abateri disciplinare care a avut consecințe grave	316
§2. Apariția unui motiv legal de incompatibilitate, iar funcționarul public nu acționează pentru încetarea acestuia	318
<i>Secțiunea a 4-a. Norme procedurale</i>	321
§1. Procedura în cazurile de eliberare din funcția publică	321
§2. Procedura în cazurile de destituire din funcție	323
§3. Controlul exercitat de instanțele de contencios administrativ	326
§4. Radierea sancțiunilor disciplinare	329

§5. Efecte ale încetării raportului de serviciu _____	330
§6. Concedierile colective în instituțiile și autoritățile publice ____	331
<i>Secțiunea a 5-a. Practică judiciară. Comentarii _____</i>	<i>331</i>
§1. Cazurile de eliberare din funcția publică _____	331
1.1. Eliberare din funcție. Reorganizarea activității, prin reducerea postului ocupat de funcționarul public. Verificarea oportunității măsurii _____	331
1.2. Eliberare din funcție. Reorganizarea activității prin reducerea posturilor în temeiul unui act normativ. Criteriile de stabilire a ordinii de prioritate _____	334
1.3. Reorganizarea activității prin reducerea posturilor în temeiul unui act normativ declarat ulterior neconstituțional. Desființarea actului administrativ individual prin care s-a dispus eliberarea din funcție. Reintegrare și acordare de despăgubiri _____	337
1.4. Funcționar public. Evaluarea performanțelor profesionale individuale. Eliberare din funcție ca urmare a obținerii calificativului nesatisfăcător. Daune morale _____	341
1.5. Decizie în care se dispune atât eliberarea din funcție, cât și destituirea funcționarului. Neconcordanță între starea de fapt reținută și temeiul juridic invocat. Nulitatea raportului de evaluare ca urmare a nerealizării interviului _____	343
1.6. Funcționar public – personal didactic de conducere. Evaluare profesională. Eliberare din funcție ca urmare a acordării calificativului nesatisfăcător. Legalitate _____	347
1.7. Ocuparea funcției publice cu încălcarea condițiilor specifice. Vechimea minimă în specialitatea studiilor necesară exercitării funcției publice. Sancțiune. Nelegalitatea eliberării din funcției _____	349
§2. Cazuri de destituire din funcția publică _____	352
2.1. Funcționar public destituit din funcție pentru absențe nemotivate de la serviciu. Anularea deciziei și acordarea de despăgubiri. Condiții pentru a fi inclus în corpul de rezervă al funcționarilor publici _____	352
2.2. Destituire din funcție pentru abateri disciplinare grave repetate. Ne reprezentarea la audiere în fața Comisiei de disciplină. Concediu de odihnă. Legalitate _____	355

2.3. Ordin prin care s-a dispus destituirea din funcție pentru abateri disciplinare. Procedura cercetării prealabile. Mențiuni obligatorii _____	361
2.4. Suspendare, retrogradare și destituire din funcția publică de conducere. Inexistența unor abateri disciplinare. Reintegrare în funcție. Daune materiale și morale _____	364
2.5. Decizie de destituire din funcție. Precizări privind termenul în care poate fi contestată și instanța care poate fi sesizată. Nemotivare _____	368
2.6. Funcționar public cu statut special. Raportul dintre Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici din Administrația Națională a Penitenciarelor și Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici. Destituire din funcție dispusă odată cu aplicarea sancțiunii disciplinare. Proceduri distincte _____	370
2.7. Polițist. Destituire din funcție pentru abateri disciplinare. Administrare probatoriu. Drepturi cu caracter procesual în cadrul procedurii disciplinare. Raportul dintre Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului și Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici _____	374
2.8. Funcționar public care a dobândit și calitatea de expert judiciar. Incompatibilitate. Suspendarea raportului de serviciu pentru incapacitate temporară de muncă. Condiții. Destituire din funcție _____	376
2.9. Destituire din funcția publică de conducere. Abatere disciplinară constând în conflict de interese. Încălcarea Legii nr. 161/2003. Cercetare disciplinară prealabilă _____	379
Capitolul al V-lea. Concluzii și propuneri de lege ferenda _____	384
<i>Secțiunea 1. Concluzii _____</i>	<i>384</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Propuneri de lege ferenda _____</i>	<i>393</i>
Bibliografie _____	401